

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1845/2015
12.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Браниславе Апостоловић, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер Поповић и судије Бранка Станића, као чланова већа, у правној ствари тужиље М.П. из Н., ...бр. ..., чији је пуномоћник З.Ц., адвокат из Б., против туженог Е.в. а.д. Н.С., ... бр. ..., чији је пуномоћник Б.Г., адвокат из Б., у поступку по ревизији тужиље на пресуду Апелационог суда у Новом Саду Гж 2009/14 од 12.02.2015.године, на седници већа одржаној дана 12.11.2015.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2009/14 од 12.02.2015.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П бр. 152/2013 од 05.03.2014.године, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се утврди да су два уговора о солидарном јемству закључени 05.06.2008. и 25.11.2008.године не производе правно дејство, те да је тужиља ослобођена обавезе јемства према туженој, да је тужена то дужна признати и захтев да се обавезе тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка. Обавезана је тужиља да накнади туженој трошкове парничног поступка у износу од 240.750,00 динара.

У поступку по жалби тужиље Апелациони суд у Новом Саду одбио је жалбу и потврдио пресуду Вишег суда у Новом Саду.

Незадовољна правноснажном пресудом Апелационог суда у Новом Саду тужиља подноси ревизију којом исту оспорава.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 од 28.09.2011.године, који је ступио на снагу 01.12.2012.године и „Службени гласник РС“ број 55/14), па је нашао да ревизија тужиље није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. При доношењу ревизијом побијане одлуке нису начињене ни апсолутно битне повреде одредаба ЗПП као ни битне повреде из члана 374. став 1. ЗПП на које се ревизијом указује јер је изрека побијане пресуде јасна, садржи разлоге о одлучним чињеницама, наведени разлози су јасни и у складу са доказима изведеним у току поступка, као и са исправама у списима. Другостепени суд је ценио битне жалбене наводе на начин прописан чланом 386. став 1. Закона о парничном поступку, па су неосновани ревизијски наводи који се односе на битне повреде поступка учињене у другостепеном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању тужена је 25.06.2008.године закључила уговор о дугорочном инвестиционом кредиту са Заводом за лабораторијску дијагностику Е. Б., В. као корисником кредита чији је директор била тужиља. Кориснику је одобрен кредит у износу од 168.000 евра у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Е.б. на дан пуштања кредита у коришћење. Заложном изјавом од 25.06.2008.године Предузеће за промет робе и услуга В. д.о.о. Б.-Н.Б. као заложни дужник безусловно је дозволило да се на основу ове изјаве изврши упис заложног права на његовим непокретностима ради обезбеђења потраживања тужене према Заводу за лабораторијску дијагностику Е. Б. из наведеног уговора и тужена је уписана као хипотекарни поверилац.

Тужиља је са туженом банком закључила уговор о солидарном јемству у својству јемца платца којим се обавезала да на први позив банке и без одлагања у целости измири све обавезе на основу уговора о дугорочном инвестиционом кредиту закљученог између тужене и Завода за лабораторијску дијагностику Е. из Б., В., као и њему припадајућих анекса. Тужена и Завод за лабораторијску дијагностику Е. из Б., В. су закључили други уговор о краткорочном кредиту којим је Заводу одобрен кредит од 4.000.000,00 динара са истим средствима обезбеђења. Установљена је хипотека у корист тужене на непокретности хипотекарног дужника. Тужиља је са туженим закључила уговор о солидарном јемству ради обезбеђења наведеног потраживања којим се у својству јемца платца обавезала да на позив банке без одлагања и у целости измири све обавезе настале по основу наведеног другог уговора о кредиту, као њему припадајућих анекса. Над Заводом за лабораторијску дијагностику Е. из Б., је отворен стечај решењем Привредног суда у Београду Ст 2161/2011 од 20.05.2011.године, а исто друштво је потом обрисано из регистра привредних субјеката. Тужена није пријавила своје потраживање у стечајном поступку примаоца кредита. Правноснажном пресудом Вишег суда у Нишу П 22/11 од 26.01.2012.године по захтеву тужиоца Е.б. из Н.С., М.П. је обавезана да тужиоцу исплати дуг од 162.517,62 евра у динарској противвредности, а по основу уговора о кредиту од 25.06.2008.године. Извршни поступак ради наплате потраживања покренут је од стране овде тужене по основу уговора о кредиту од 25.11.2008.године и у истом је дозвољено предложено извршење. У току је и извршни поступак ради извршења правноснажне извршне пресуде Вишег суда у Нишу П бр. 22/11 од 26.01.2012.године.

Имајући у виду наведено утврђено чињенично стање, правилно нижестепени судови одбијају тужбени захтев тужиле да се утврди да су два уговора о солидарном јемству закључени 25.06.2008.године и 25.11.2008.године без правног дејства и да је тужилца ослобођена обавезе по њима. Наведеним уговорима о јемству тужилца се као јемац платац обавезала да ће измирити туженом обавезе Завода за лабораторијску дијагностику Е. из Б., В., а по основу враћања два кредита које је Е.б. одобрила наведеном Заводу за лабораторијску дијагностику Е. из Б.. Како је над дужником по кредиту односно над примаоцем кредита, отворен поступак стечаја и исти је брисан из регистра по окончању поступка, а он није измирио своје обавезе враћања кредита, то је тужена Е.б. као давалац кредита имала овлашћења да захтева испуњење потраживања по оба уговора о јемству од тужилце која се наведеним уговорима обавезала да као јемац платац, а то значи једнако као и главни дужник и истовремено са њим исплати дуговани износ, односно врати дуговани износ датог кредита. Отварањем стечајног поступка над главним дужником-примаоцем кредита, уговор о јемству не губи своју каузу и не престаје да производи правно дејство, јер је исти управо закључен да би се умањио ризик даваоца кредита да му исти кредит неће бити враћен, услед неизмирења или немогућности измирења од примаоца кредита. Престанком постојања главног дужника-примаоца кредита не значи да су испуњене његове обавезе, па стога остаје и обавеза враћања кредита туженом, а тужени је у могућности да активира сва средства обезбеђења, која су успостављена у циљу осигурања да би кредит био враћен, а то у конкретном случају значи и захтевање враћање кредита од јемца платца, али и активирање свих заложних права, која су успостављена у циљу обезбеђења наведеног потраживања.

Чињеница да тужени није у стечају главног дужника пријавио своје потраживање по основу неизмиреног дуга по кредиту не утиче на ваљаност закљученог уговора о солидарном јемству, већ само с обзиром на одредбе члана 1007. став 1. Закона о облигационим односима утиче на могућност одговорности јемцу за штету која му је проузрокована наведеним непријављивањем потраживања у стечају главног дужника, а у износу за који би се поверилац могао наплатити од главног дужника, што би умањило обавезу јемца.

Стога у случају непријављивања потраживања у стечајном поступку према главном дужнику не долази до губитка права повериоца на наплату од јемца платца истог потраживања, нити доводи у питање дејство и постојање дејства уговора о јемству закљученог између тужилце као јемца платца и даваоца кредита-туженог.

Из наведених разлога правилно закључују нижестепени судови да није основан захтев за утврђење ништавости два уговора о солидарном јемству, који су закључени као средства обезбеђења кредита које је тужени дао трећем лицу, те да тужилца није ослобођена обавезе исплате дуга по кредиту.

Тужилца у ревизији понавља наводе о губитку каузе уговора о јемству због отвореног стечајног поступка над главним дужником и последицама непријављивања потраживања тужиоца у стечају главног дужника које су сходно

изнетом правилно цењени од стране нижестепених судова у претходној фази поступка.

Ревизијски наводи о редоследу више успостављених средстава обезбеђења нису основани, јер се у случају да је дато више средстава обезбеђења, сва средства могу активирати ради наплате дуговања од стране повериоца.

Из наведених разлога, на основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
Бранислава Апостоловић,с.р.**